

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/8/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615200313
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6615200313.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti X., a to o maloletú T., nar. XX. X. XXXX a maloletú V., nar. XX. XX. XXXX, obe deti bytom u matky, obe deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov - otca F. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., B. XXX, právne zastúpeného JUDr. Mariánom Holým, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Brezno, Boženy Němcovej 1/A a matky M. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. XX, právne zastúpenej JUDr. Erikou Mochneckou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Lučenec, T. G. Masaryka 14/A, v konaní o zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 11P/3/2015-123 zo dňa 30. 10. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že na strane otca maloletých detí nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Uznal, že u otca maloletých detí došlo k miernemu poklesu príjmu, pribudla mu vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu, avšak je ženatý, podobne ako matka detí vydatá, a tiež jej pribudla vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu. Pokles príjmu však automaticky podľa okresného súdu neznamená takú podstatnú zmenu pomerov, aby súd výživné znížil, lebo z dokazovania súdom vykonaného vyplynulo, že sa zvýšila celková životná úroveň otca (napriek veľkému množstvu a výške dlhov), nadobudol rodinný dom, v ktorom žije s manželkou a maloletým synom, matkou manželky a jej dvomi deťmi (ktorá musí prispievať na náklady bývania a vedenia domácnosti) a v priebehu konania otec postupne predal osobné motorové vozidlá zn. BMW za 12.000,00 €, kúpil ďalšie za 7.000,00 - 8.000,00 €, ktoré následne predal za 6.500,00 € a za 6.000,00 € kúpil znovu osobné motorové vozidlo, predal ho a v júli 2015 kúpil na leasing posledné osobné motorové vozidlo, ktoré používa pre svoje potreby a potreby svojej rodiny. Na záver okresný súd zdôraznil, že pred všetkými výdavkami, ktoré rodičom vznikajú, je vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom prvoradou. U maloletých detí vzal okresný súd do úvahy zmenu pomerov súvisiacich s ich vývojom, nakoľko obe deti vyrástli, maloletá V. navštevuje prvý ročník základnej školy, v dôsledku čoho sa zvýšili všetky jej odôvodnené potreby. Okresný súd nemohol opomenúť ani to, že otec detí si naďalej neplní pravidelne vyživovaciu povinnosť a nevzal do úvahy ani tie výdavky otca, ktoré mu vznikajú platením používania mobilných telefónov, poisťného, úverov, pôžičiek, pretože všetky tieto čerpal s cieľom zvýšenia životnej úrovne svojej rodiny, teda seba, manželky a maloletého syna F.. Keďže aj maloleté deti T. a V. majú právo podieľať sa na zvýšenej životnej úrovni ich otca, nebol daný zákonný dôvod, pre ktorý by okresný súd výživné na maloleté deti znížil.

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie otec maloletých detí. Namietal, že okresný súd pri vyhodnotení dôkazov neprihliadol na skutočnosť, že v čase určenia výživného dosahoval čistý príjem vo výške 1.992,45 € a v súčasnej dobe zarába len 1.390,00 €, teda došlo u neho k zníženiu príjmu o 602,45 €. Okrem uvedenému, mu pribudla vyživovacia povinnosť voči synovi F., nar. XX. XX. XXXX, pričom pokles jeho príjmu je v súčasnej dobe podstatný. Vyhodnotenie dôkazov považoval za jednostranné v jeho neprospech, keď sa súd zaoberal jeho výdavkami z úverových vzťahov, no na strane druhej nehodnotil skutočné mesačné výdavky matky maloletých detí, ktorá do týchto nákladov zahrnula aj výdavky jednorazové, súvisiace s nástupom maloletej V. do školy. Nejde však o podstatné zvýšenie výdavkov na maloletú, pretože výdavky na nákup školských pomôcok, resp. poplatok ZRŠ nie sú mesačné výdavky. Ak sa u maloletých detí vyskytnú zvýšené príležitostné výdavky, na týchto je ochotný sa podieľať, pričom aj tohto času nad rámec určeného výživného na deti prispieva. Nestotožnil sa s právnym záverom okresného súdu, že sa zlepšili jeho majetkové pomery, ak síce nadobudol do svojho vlastníctva rodinný dom, tento je však zaťažený hypotékou, preto zvýšenie hodnoty majetku otca je na druhej strane vyvážené záväzkami, ktoré na nehnuteľnosti viaznu. Naopak, okresný súd sa nezaoberal reálnymi nákladmi matky maloletých detí na bývanie, ani jej neopodstatnenými výdavkami na živobytie, napr. na pohonné hmoty. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu zmenil tak, že návrhu na zníženie výživného vyhovie, prípadne, rozsudok zruší a vec vráti na ďalšie konanie.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca maloletých detí uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu je v záujme maloletých detí, navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil a zamietol návrh otca na zníženie výživného.

Matka maloletých detí k odvolaniu otca v písomnom vyjadrení uviedla, že sa s rozhodnutím okresného súdu v právnej a vecnej rovine stotožňuje. Tvrdenia otca spočívajúce v tom, že nie je schopný splácať výživné určené dosiaľ právoplatným rozhodnutím zo dňa 11. 04. 2013 nebolo preukázané. Naopak, životná úroveň otca sa od poslednej úpravy zvýšila, otec nadobudol nehnuteľnosť do osobného vlastníctva, zakúpil niekoľko osobných motorových vozidiel, ktoré následne predával, zaťažil sa viacerými úvermi a pôžičkami. Stotožnila sa s právnym záverom okresného súdu, že došlo k zlepšeniu životnej úrovne otca maloletých detí, pretože pokiaľ by k nej nedošlo, tento by sa nemohol zaťažiť do takej miery, pretože uvedené úvery by nevládal splácať. Navyše poukázala na to, že hypotekárny úver, ktorý bol vzatý na zakúpenie nehnuteľnosti bol poskytnutý titulom kúpy rodinného domu súčasnej manželke otca maloletých detí, pričom nie je zrejmé, z akého dôvodu predávala súčasná manželka otca nehnuteľnosť svojmu partnerovi, a prečo na uvedenú kúpu použili prostriedky z hypotekárneho úveru. Poprela, že by otec maloletých detí prispieval na deti i mimo súdom ustáleného výživného, naopak, doposiaľ má zameškané výživné a bežné výživné platí nepravidelne. Zo správania otca sa tak javí, že tento sa tak vyhýba svojej zákonnej povinnosti. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie otca maloletých detí v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p..

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p.. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a na tieto v podrobnostiach odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia i vzhľadom na námietky otca maloletých detí v odvolacom konaní uvádza nasledovné :

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil v súlade s princípmi formálnej logiky. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia jednoznačne uviedol, že návrh otca maloletých detí nepovažoval za dôvodný vzhľadom na tú skutočnosť, že na jeho strane nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Prihliadal pritom nielen na schopnosti a možnosti povinného, teda otca maloletých detí, ale musel prihliadať i na odôvodnené potreby maloletých detí v zmysle ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, preto návrh v celom rozsahu zamietol. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s jeho právnym záverom, podľa ktorého u otca maloletých nedošlo k zmene pomerov závažnejšieho charakteru napriek tomu, že uznal pokles jeho príjmu. Otcovi síce pribudla vyživovacia povinnosť rovnako však pribudla aj na strane matky. Ak otec maloletých detí v odvolaní namieta, že okolnosť, že nadobudol rodinný dom do osobného vlastníctva vyvažujú jeho záväzky voči nemu, je nutné poukázať na to, že okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia prihliadal na všetky okolnosti aktuálnych pomerov na strane otca, teda i na skutočnosť, že pokiaľ otec rodinný dom nadobudol a v tomto rodinnom dome žije spolu s manželkou a maloletým synom, žije aj s matkou manželky a jej dvoma deťmi, ktorá taktiež musí prispievať na náklady bývania a vedenia domácnosti. Okresný súd dôvodne prihliadal na to, že v priebehu konania otec postupne zakupoval a predával osobné motorové vozidlá, resp. že vynakladá i výdavky súvisiace s používaním mobilného telefónu, poisťného, úverov, pôžičiek, ktoré všetky výdavky súvisia s jeho cieľom zvýšiť životnú úroveň svojej rodiny, teda seba, manželky a maloletého syna F.. Z ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Preto i maloleté deti T. a V. majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojho otca, rovnako, ako sa na nej podieľa i jeho syn F.. Ak teda okresný súd pri rozhodovaní aplikoval ust. §§ 28, 78, 75 ods. 1 a ust. § 62 Zákona o rodine vrátane aplikácie čl. 7 ods. 5 Ústavy SR v spojení s Dohovorom o právach dieťaťa a dospel k záveru, že zníženie výživného na maloleté deti nie je v ich záujme, v dôsledku čoho návrh v celom rozsahu zamietol s poukazom na skutočnosť, že na strane otca maloletých detí k podstatnej zmene pomerov závažnejšieho charakteru nedošlo, naopak, k tejto došlo na strane maloletých detí už len samotným vývojom životných nákladov, rozhodol v celom rozsahu vecne správne.

Pri určovaní výšky výživného podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné brať ohľad na potreby oprávneného. Ich miera je rôzna podľa okolností prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu, jeho kultúrnospoločenských potrieb, športových záujmov, a podobne. Toto však nie sú jediné relevantné kritériá, ktoré sa pri určovaní výšky výživného zohľadňujú, pretože potreby dieťaťa sa skúmajú aj vo vzťahu k životnej úrovni rodičov.

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že okresný súd pri rozhodovaní o určení vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom rozhodol vecne správne, pretože zohľadnil všetky vyššie uvedené zákonné aspekty. Odvolací súd poznamenáva, že vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere plní matka maloletých detí vrátane jej osobnej starostlivosti o ne. Navyiac, okresný súd dôvodne v závere rozhodnutia konštatoval, že pred všetkými výdavkami, ktoré rodičom vznikajú, je vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom prvoradou, nakoľko výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Otec maloletých detí v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti a nepredkladá ani ďalšie dôkazy, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené prvostupňovým súdom. Okresný súd sa s každou jednotlivou námietkou otca maloletých detí, na ktorú poukazoval počas konania a následne v samotnom odvolacom konaní voči rozhodnutiu okresného súdu, vysporiadal. V žiadnom prípade sa odvolací súd nestotožňuje s tým, že by okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, resp. ho vyhodnotil jednostranne v jeho neprospech. Naopak, zistený skutkový stav, ku ktorému okresný súd dospel po dôkladnom vykonaní dokazovania je podrobne uvedený na str. 2-4 jeho odôvodnenia. Skutočnosť, či matka maloletých detí žije vo vlastnom rodinnom dome, resp. v rodinnom dome jej manžela, pokiaľ je vydatá, nie je pre posúdenie majetkových pomerov otca maloletých detí, od ktorých sa jeho vyživovacia

povinnosť voči deťom odvíja, podstatnou. Je zrejmé, že tak matka, ako i otec maloletých detí majú vyriešenú svoju bytovú otázku, každý žije v rodinnom dome spolu so svojim manželom, a každému z nich pribudla i vyživovacia povinnosť. Okresný súd sa preto podrobne zaoberal tak príjmami, ako i výdavkami oboch rodičov maloletých detí, ktorým naďalej trvá vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom, o ktoré v konaní ide, keď nemožno opomenúť, že dosiaľ ustálená vyživovacia povinnosť otca voči maloletým deťom spĺňa kritériá ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto odôvodnení rozhodnutia, odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Okresný súd rozhodol vecne správne i o náhrade trov prvostupňového konania aplikujúc ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.. Napriek tomu, že v tomto rozsahu rozsudok okresného súdu nebol odvolaním napadnutý ako súvisiaci výrok v zmysle § 206 ods. 2 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie aj v tomto rozsahu potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, ak konanie mohlo začať i bez návrhu, ako je tomu i v prejednávanom prípade, pokiaľ ide o konanie o výživné rodičov voči maloletým deťom v zmysle ust. § 81 ods. 1 O. s. p..

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.